

[Ministeren for kulturelle anliggender]

regel ikke noget, der får tingene til at skride væsentligt hurtigere, måske tværtimod, og alt i alt er der gået en rum tid. Jeg vil bare gerne understrege ved denne lejlighed, at det ikke er, fordi udvalget ikke arbejder.

Så er der endelig også det at sige, at udvalgets hidtidige arbejde nu som ønsket af et folketingsflertal for nylig vil blive fremlagt for folketinget i næste samling. Jeg har forstået af folketingets tidligere behandling af forslaget om udskydelse af revisionsbestemmelsen, at man meget gerne ser, hvad udvalget nu er nået frem til, og en foreløbig opsummering af de resultater, som udvalgets arbejde har givet.

Jeg synes ikke, den tone, der findes i forslaget over for dem, der kaldes åndens arbejdere, er særlig tiltalende. Man kan diskutere, hvor stramme reglerne skal være, og man kan diskutere, hvor meget man skal have ret til, og hvilken betaling – og det er jo noget, der løbende forhandles om. Det er i orden, men jeg synes ikke, det er i orden, at man mistænkeliggør på den måde, at man tillægger dem motiver i retning af, at det nu bare gælder om at rage så meget til sig som muligt osv. Sammenlignet med håndens arbejdere – som også fremhævet i forslagets bemærkninger – må man nok sige, at hvis formålet bare har været at rage en hel bunke til sig, er det i hvert fald ikke indtil nu lykkedes særlig godt. Jeg tror nok, der er en væsentlig forskel på gennemsnitsindkomsten hos de fleste af håndens arbejdere sammenlignet med de fleste af åndens arbejdere.

På denne baggrund vil jeg afvise forslaget, men jeg vil da gerne understrege over for forslagsstillerne, at jeg ligesom forslagsstillerne gerne ser, at der kommer afklaring af disse problemer så hurtigt, som det overhovedet teknisk kan lade sig gøre.

Birte Weiss (S):

Jeg synes ligesom kulturministeren, at ånden og det ordvalg, der er i fremskridtspartiets forslag til folketingsbeslutning, er særdeles ubehageligt. Jeg ser det som et led i fremskridtspartiets kampagne: kunstnerne, de rige svin! Det er faktisk det, man forsøger nok en gang at få lagt noget kul under, sådan at en fordom, som ligner virkeligheden meget, meget lidt, kan få lov til at leve videre.

Det er da muligt, at det på et tidspunkt, da man ikke rigtig havde nogen statistik om disse ting, kunne lykkes for fremskridtspartiet at holde den fordom i live. I mellemtiden er der sket det, at vi nu langt mere ved, hvad man taler om, fordi kunstnerorganisationerne selv har kulegravet en række af deres indtægtsmæssige forhold og påvist, at der i hvert fald ikke er belæg for at holde liv i myter af den karakter mere.

Jeg skal ikke fordybe mig særlig meget mere i det, men blot give nogle ganske få eksempler. Det hænger også sammen med, at man i forslaget specielt beskæftiger sig med den litterære ophavsret. Lad os tage forfatterne.

For en normalbog – og den er normalt på omkring 200 sider – ser regnskabet nogenlunde sådan ud – dog baseret på ældre og derfor lavere momssats –: salgsprisen er 150 kr., derfra skal man trække momsen, som er 20 kr. Det vil sige, at forfatterens royalty er 15 pct. af 130 kr., det vil sige 19 kr. 50 øre. Hvis oplaget bliver solgt helt ud, er det omkring 39.000 kr., men det er kun en tredjedel af samtlige bøger, der bliver solgt i første oplag. Forudsat, at forfatteren har været to år om at skrive bogen, bliver årsindtægten – men vel at mærke kun for de bøger, der bliver helt udsolgt i første oplag – 19.500 kr. Denne oplysning er nok værd at tage med, når man vil diskutere ophavsretten ud fra en lidt mere overordnet ideologisk synsvinkel, for hvis man indskrænker ophavsretten, fjerner man et indtægtsgrundlag for kunstnerne, som de i udpræget grad har brug for.

Man kan også tage de bildende kunstnere. Billedkunstnernes Forbund har selv lavet nogle undersøgelser, hvoraf det fremgår, at en gennemsnitsindtægt ligger et sted mellem 15.000 og 30.000 kr. om året.

Hvis vi tager musikken: en komponist kan tjene op til 40.000 kr., hvis en symfoni eller et andet større musikværk bliver opført, men det er kun i første opførelsesår.

Det er altså de talmæssige kendsgerninger om dette. Derfor synes jeg, at man helt kort kan konstatere, at hele fremskridtspartiets grundudgangspunkt i hetzen imod kunstnere – den, der går på, at det er de rige svin – ingen steder hører hjemme i virkelighedens verden.

Om det konkrete beslutningsforslag skal jeg blot sige, at jeg sjældent har set noget så